

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm,
Consiliariorvm Ivdicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm
Magistratvum Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum
omnium**

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

100 Vsuram radicitus euelli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52641)

SIGNVM C.

**VSVRAM, MORDACEM PECVNIA-
rum exactionem, in Repub. non tolerare, aut
si radicitus euelli non potest, non
approbare.**

1. **A**ugustus Caesar liberalitatem omnibus or-
dinibus per occasiones frequenter exhibuit: quoties verò ex damnatorum bonis pecunie superflueret, vsum eius gratuitum ijs, qui caue in duplum possunt, ad certum tempus indulgit. *Sueton.*

(*Lucan. vsuram voracem vocat: Hebræi Morfam appellant.*)

2. *Thebanis* lex data est, vt ad Publica munera nemo accederet, nisi qui annis decem à mercimonijs destitisset, adeò exosam habebant vsuram. *Reip. pestem. Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 6.*

3. *Agis Spartanorum Rex* adeò fœnus exosum habuit, vt omnium fœneratorum tabulas igne supposito in foro concremarit: quo igne nullum clarius lumen vidisse dixit. *Idem Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 7. Plutarch. in Solone.*

4. *Tiberius Imp.* vt fœnus tolleretur omnino disposito per mensas millies sestertio, caue vt singulis facultas creditum accipiendi fieret in triennium sine vsuris, si debitor in duplum populo cauisset. Postremò pluribus plebiscitis non modo fœnus, sed verita versura fuit, caueumque perpetuò Senatusconsulto, ne filiofamilias honori credere liceret. (*Ibid.*)

(M)

(Miser est, qui nummos admiratur. Cicero Animus hominis diues, non arca appellari solet.

5. *Claudius Caesar* veterum Senatusconsultum longo abusu oblitteratum, foeneratorum licentiam coercens, ne filijs familias pecuniam foemori darent, seверо Edicto seruari mandauit. *ibid.*

6. *Vespasianus* cum censuram ageret, saluti parentum & liberorum consulens, illud denuo ex longo interuallo reuocauit. *ibid.*

Foeneratores sunt voraces quasi corui, in Rep. & quasi lupi insatiabiles quorum sitis non extinguitur, quorum hydrops nullis curatur herbis, aut medicinis. Hi viscera & praecordia ciuitatis rodunt, & nervos exedunt, vt cancer ossa: merito ergo inter viros sint maledicti, inter mortuos insepulti (idque Legum censura) iacent.

Vtinam autem nulli Dynastæ in danistas, seu foeneratores degenerarent. Notum illud Catonis, quod est apud Gell. *lib. 11. cap. 13.* Priuatorum fures in neruo & compedibus atatem agunt, publici in auro & purpura visuntur. et illud Iuuenal. Sat. 13.

Ille crucem sceleris pretium tulit, hic diadema.

Queruntur multi aestiua tempora esse algida hyemes tepere, & terram colentibus ipsam fruges ac prouentum negare. Desine mirari.

Nam

Nam quia iam multis sunt ferrea pectora, reddis.

Celum etiam multis durius esse Deum.

Et quia iam nummos gignunt pro fenore nummi,
Ante ferax tellus desinit esse ferax.

7. Cùm ex Catone, qui Censorius ob grauem Censuram est cognominatus, quaereretur quid esset fœnerarij: respondit: Quid est hominem occidere? (Cic. 2. de Offic.) Fœneratores enim inopum sanguinem hauriunt. Psalm. 13. *Deuorant plebem meam sicut escam panis* Psalm. 14. *Quis habitabit in tabernaculo tuo? &c qui pecuniam suam non dedit ad vsuram* Fœnus dicitur à multiplici fœtu mali. Vide Plur & Nicolaum Cabasilam contra fœneratores. Pœna Usurarij vide in Theatro hist.

8. Alex ab Alex lib. 1. genial. cap. 7 Indis, & Germanis fœnus ignotum fuit, & plerq; gentes odio illud insatiabili persecutæ, adeo vt cum furem dupli, fœneratorum quadrupli damnarent. *Lycurgus* fœnus & vsuras in Sparta exterminauit: *Cato* ex tota Sicilia fœneratores exegit Proinde Magistratui prouidendum, ne subditorum bona à fœneratoribus exhauriantur: expedit enim illi subditos habere locupletes.

VTINAM hæc ducenta Boni Magistratus Signa diligenter legerent omnes, penes quos est, Labes Rerum expungere, Leges iustas sancire, mores ciuium ad vocem & nutum virtutis fingere, & omnes vitiorum spinas ac vepres extirpare: in gemmis enim virtutum candor vitæ cernitur, & cardo ciuitatis voluitur. Vnde hoc Speculum multos ab inani strepitu mortalium, in gloriosum chorum cœlestium spirituum, & ab hoc inuisibili pûcto temporis, ad infinitam circumfœrentiam Numinis posset allicere, posset auocare. Vtinam nec pauci cum eodem Speculo coniungerent sex & viginti libros *Petri Gregorij Tholoiani*, l. V. Doctoris de Republica,

(††)

FINIS.

Laus DEO, Virginiq; Mari.

Gregorius Tholoanus Episcopus